Nr. 201. Sobota 8 września 1923 roku. Cena numeru mk. 2500. Rok XIV.

ISKRA

Adres dla listów i depesz „ISKRA", Sosnowiec.
Konto czekowe P. K. O. Nr. 61553.
Prenumerata wynosi:
marek 45000.
Z odnoszeniem miesięcznie mk. 50.000.
W Zagłębiu po za Sosnowcem, Będzinem i Dąbrową mk. 55.000.
Z przesyłką pocztową mk. 55.000 miesięcznie.
Zagranicą mk. 60.000.

Dziennik polityczny, społeczny i literacki.

Sosnowiec. REDAKCJA: Piłsudskiego 4. telef. 84. ADMINISTRACJA: Dęblińska 1, tel. 73. Będzin, Małachowskiego 7. Dąbrowa, Sobieskiego 8. Telefon 73.

Podziękowanie.

Panu Sercarzowi Maurycemu, właścicielowi kop. „Lech" w Dąbrowie Górniczej za zaofiarowanie w dniu 15-VIII 1923 r. Współdzielni Robotniczej przy kop. „Lech" 20 miljonów mkp. urządzenia sklepowego i wszelką dotychczasową pomoc składa w imieniu Zarządu i Rady nadzorczej tejże Współdzielni serdeczne podziękowanie.

Jan Bijak.

Z powodu niekoleżeńskiego czynu Rosjanina KNIAGININA, który później przyjechawszy, urządził Koncert dzień przed moim, odwołuję mój Koncert 9-go.

ALFRED LANGER.

4850

Doceńmy źródła bogactwa krajowego.

Sosnowiec, 8 sierpnia.

Żyjemy, bez wątpienia, pod hasłem oszczędności, podatków, zrównoważenia budżetu—t. zn. wogóle uporządkowania sytuacji wewnętrznej kraju.

Myliłby się ten, ktoby przypuszczał, że hasło to da się zrealizować przy pomocy kilku doraźnych środków, bez zwrócenia uwagi na organizację pracy i wytwórczości, oraz na racjonalne wykorzystywanie bogactw przyrodzonych kraju.

Pierwszorzędnym zwłaszcza warunkiem wyjścia państwa naszego z okresu chwiejności jest organizacja pracy, pojęta najwszechstronniej i oparta na zdobyczach nauki i doświadczeniach społeczeństw, które znacznie wcześniej, niż my, zagadnienie to rozważyły, albo już nawet rozwiązały.

Inaczej mówiąc, nie do pomyślenia jest zbudowanie mocy wewnętrznej kraju tylko przy pomocy oszczędności i finansowych projektów; siła kraju leży przedewszystkiem w pracowitości i wytwórczości jego mieszkańców.

Zadaniem naszem jest zrozumieć powszechnie potrzebę znacznego zwiększenia wydajności pracy, t. j. znacznego zwiększeniu naszej produktywności, której dorobek stanowiłby pierwszorzędną rękojmię bogactwa, a więc i mocy kraju.

Zadaniem czynników ustawodawczych i rządowych jest konieczne zastanowienie

się nad reformą organizacji pracy, która do dzisiejszego dnia nie czyni zadość wymaganiom, stawianym przez potrzeby bytu 30 miljonowego państwa.

Nieraz już pisało się o niedomaganiach naszej organizacji pracy — wytwórczości, ale zagadnienie to szczególnie dziś nabiera wagi,—kiedy żyjemy pod głośnem hasłem gruntownej naprawy państwa.

Kiedy mówi się o uzdrowieniu finansów, o polepszeniu ogólnej sytuacji wewnętrznej kraju—nie podobna też nie zwrócić uwagi na niezawodny czynnik potęgi ekonomicznej kraju — bo od niej właściwie zaczyna się i zależy wszelka inna — na bogactwa przyrodzone naszego kraju.

Jesteśmy krajem wyjątkowo uposażonym; mamy nie tylko „złotorodne" pola, dające nawet nadmiar zbóż, mamy też od złota cenniejsze: węgiel, naftę, drzewo, sól i niektóre rudy.

Musimy przyznać, że te bogactwa były dotychczas źle traktowane i nie przynosiły państwu tego, co przynieść mogły i muszą.

Produkcja węgla śląskiego i dąbrowieckiego musi odbywać się na większą, racjonalną skalę, musi znajdować szersze niż dziś rynki zbytu; musi dawać produkt, który stanie się przedmiotem upragnienia licznych zagranicznych nabywców.

Musimy produkować tyle węgla, żeby go starczyło na własne potrzeby Polski i na wywóz.

Niestety, wadliwości techniczne Zagłębia Dąbrowskiego, skandaliczne braki komunikacyjne, wady w organizacji pracy—ścieśniają wydajność produkcji węgla i, co zatem idzie, rozmiary dochodów państwa.

Organizacja handlu wewnętrznego węglem także pozostawia dużo do życzenia, handel ten bowiem zatrudnia miljony rąk pośredników, zarabiających kosztem państwa.

Jeśli chodzi o naftę, to chociaż jest ona na polskim terenie, właściwie nie jest polska; eksploatuje ją niemiłosiernie kapitał zagraniczny, skutkiem czego państwo nie ma stąd właściwych korzyści i ludność musi płacić za polską naftę drożej, niż przed wojną—za obcą.

Polityka naftowa rządu winna dążyć do tego, żeby konieczny do jakiegoś czasu udział obcych kapitałów w naszym przemyśle naftowym nie utrącał naturalnych zysków państwa i interesów ludności.

Eksploatacja lasów przedstawia się też arcyopłakanie; dotychczas właściwie marnowało się lasy; rąbano i cięto je na wsze strony bez planu, bez racji, bez opamiętania, albo znowu pozwalano im marnieć bezużytecznie.

Przy dość bogatym drzewostanie mało mamy budulca, a jeszcze mniej materjału na wywóz.

Tutaj także niezbędne jest troskliwe oko i mocna ręka gospodarcza.

Podobnie możnaby powiedzieć o naszej soli i innych bogactwach naturalnych.

Nasza wielka polityka społeczna i gospodarcza musi rozwiązać powyższe arcyważne zadania, a wtedy dopiero staniemy prawdziwie na mocnych nogach.

Wtedy finanse, budżet, nasza sytuacja wewnętrzna, znajdą niezawodne, łatwe środki uporządkowania.

Przegląd polityczny.

Sosnowiec, 8 września.

Zatarg włosko-grecki trwa w dalszym ciągu, a doniesienia o rzekomym jego złagodzeniu zdaje się są przedwczesne, ostatnie bowiem oświadczenie lorda Curzona wskazuje na niezłomną wolę Anglji przeciwstawienia się nawet siłą dalszej okupacji Korfu.

Wielką sensacją jest fakt, że Anglja doszła w sprawie zatargu włosko-greckiego do zupełnego porozumienia z Francją. Zdanie to komentują, jako wynik daleko idących ustępstw ze strony Anglji na rzecz francuskiego punku widzenia w sprawie dalszych sankcji w zagłębiu Ruhry.

Sytuacja międzynarodowa w ostatnich 2 dniach uległa bezwzględnie zmianie na gorsze. Do istniejącego już zatargu dołączył się nowy, pomiędzy Włochami a Jugosławją, na tle decyzji Mussoliniego okupacji Rjeki.

Onegdaj rozeszły się nawet w sferach dyplomatycznych pogłoski o zarządzeniach mobilizacyjnych rządu jugosłowiańskiego.

Dalej charakteryzuje obecny burzliwy nastrój na Bałkanach wezwanie rządu jugosłowiańskiego do członków francuskich komisji, wytyczającej północne granice Albanji, by wstrzymali swe prace, z powodu bowiem wzburzenia wśród czarnogórców, nie może Jugosławja brać odpowiedzialności za bezpieczeństwo osobiste członków komisji. Chmury, które zasłoniły południowo-wschodnią część firmamentu europejskiego zdają się grozić — burzą.

Na tle tych niepokojących przejawów zupełnie uzasadnione wydają się słowa amerykańskiego sekretarza stanu Hughesa, że w Europie nie zdołano zupełnie dotychczas usunąć niebezpieczeństwa wybuchu nowej wojny.

* * *

Działalność Polski na terenie polityki międzynarodowej zaznaczyła się poważnym sukcesem w lidze narodów, która na jednego ze swych wiceprzewodniczących wybrała p. Skirmunta. Delegat polski przedstawił wniosek własny w sprawie mniejszości narodowych, który uzyskał m. innemi zupełne poparcie Benesza.

W sprawach polityki wewnętrznej podkreślić należy fakt przyjęcie przez Hiltona Yunga propozycji rządu polskiego w sprawie objęcia przez niego stanowiska doradcy i rzeczoznawcy w sprawach finansowych i gospodarczych. Hilton Yung, wybitny finansista i były podsekretarz stanu w angielskim ministerjum finansów, przybędzie do Polski w najbliższych dniach. Pobyt Yunga w Polsce potrwa około 2 miesięcy

---

Wieści ważne.

(Z wczorajszych pism i depesz).

— W związku z tendencyjnemi doniesieniami prasy opozycyjnej, komunikują ze sfer oficjalnych, że rząd polski nie uznał dotychczas rosyjskiej sowieckiej republiki, natomiast między ministrem spraw zagranicznych a przedstawicielem sowietów toczą się w tej sprawie pertraktacje.

— Rada ligi narodów na posiedzeniu ostatniem przyjęła wnioski polskie w sprawie procedury stosowanej przy skargach mniejszości narodowych.

— P. Skirmunt, jako przewodniczący komisji rozbrojeniowej w lidze narodów, wygłosił przemówienie, w którem zaznaczył pokojowość narodu polskiego i stwierdził, że Polska pragnie sprawiedliwego rozpatrzenia spornych spraw.

— Wiceminister skarbu Markowski pozostaje nadal na swoim stanowisku. Twierdzenia zatem niektórych dzienników o dymisji okazały się mylne, p. Markowski bowiem bawi tylko na urlopie.

— Lord Curzon oświadczył ambasadorowi włoskiemu, że rząd angielski w porozumieniu z Francją zdecydowany jest bronić kompetencji i autorytetu ligi narodów w konflikcie włosko greckim. Wobec oświadczenia Mussoliniego, że Włochy pozostaną na Korfu aż do wypełnienia przez Greków wszystkich warunków, w oświadczeniu tem Mussolini przypomniał, że Korfu przed 4-ma stuleciami należało do Wenecji. Istnieje przekonanie że przygotowuje się wspólna akcja Anglji i Francji, aby przeforsować ewakuację Korfu, w razie gdyby liga narodów nie była w stanie tego uczynić.

— Do Moskwy powróciła specjalna delegacja sowiecka, wysłana przez władze do Buchary w celu nakłonienia rządu bucharskiego, aby przystąpił do związku sowieckich republik.

Praca delegacji nie powiodła się gdyż ani rząd Buchary, ani rząd Chiwy nie zgodziły się na propozycje moskiewskie.

— Premier jugosł. Pasicz został przyjęty przez Poincarego. Pobyt Pasicza w Paryżu jest związany z kwestją Rjeki. W kołach politycznych obiegają pogłoski o poważnem zaostrzeniu się konfliktu o Rjekę między Włochami a Jugosławją, wobec czego zainteresowanie się konfliktem włosko-greckim zeszło na drugi plan. Wyrażają mniemanie, że zajęcie Korfu nastąpiło jedynie ze względu na możliwość wojny włosko-jugosłowiańskiej.

— Z Berlina donoszą, że kanclerz Streseman jest zdecydowany przystąpić do bezpośrednich rokowań z Francją. Podobno kanclerz przedłoży Francji i Belgji określone propozycje za pośrednictwem ambasadorów francuskiego i belgijskiego w Berlinie.

— Według wiadomości z Pekinu, znikł nagle pod wodą archipelag Bonin, odległy o 800 kilometrów od Japonji, złożony z 20 wysp, a zamieszkany przez 12 tys. ludzi.

— W poniedziałek wskutek gwałtownego huraganu wydarzyła się znowu katastrofa na wybrzeżu morza północnego. Wskutek pęknięcia grobli pomiędzy Elfde i Christiansholm woda zalała tor kolejowy. Pociąg towarowy wjechał w wodę i utonął. Cały ładunek pociągu pochłonęły fale. Wszystkie zbiory w tej okolicy w szczególności duże magazyny owsa i kilkaset sztuk bydła zginęło.

Kataklizm w Japonji.

Londyn, 7 września.

Amerykańskie statki, które przybyły z wód chińskich zbliżyły się do dawnego portu Jokohamy na odległość 20-tu mil morskich. Stamtąd piloci na hydroplanach rozpoczęli badać okolice. Chmury nad palącem się miastem opadły, lecz o dostępie do portu nie może być mowy. Okręty amerykańskie pospieszyły z pomocą okrętom uszkodzonym po wybuchu wulkanów i zaopatrują je w żywność a przedewszystkiem w słodką wodę. Na drodze do Jokohamy nie napotkano żadnego okrętu z wielkich linji, krążycych po Pacyfiku. Na wysokości tak zw. „siedmiu wysp" znaleziono kilka kadłubów okrętów bez załogi, a pochodzących z portu Jokohamy. Począwszy od wyspy Michel morze zarzucone jest szczątkami okrętów i szczątkami zabudowań, które cofająca się fala porwała ze sobą na morze. Okręty nawiązały radiotelegraficzną łączność zarówno z Jokohamą jak i z Tokio.

Japoński minister spraw wewnętrznych oświadczył, że potrzeba będzie 120,000 robotników budowlanych, a 200,000 portowych, ażeby w ciągu trzech miesięcy usunąć najgwałtowniejsze ślady katastrofy. Robotnicy ci staną do pracy w chwili, gdy w Jokohamie i Tokio aprowizacja będzie zapewnioną.

Według wykazu sporządzonego przez pisma japońskie następujące miasta uległy częściowemu lub całkowitemu zniszczeniu przez trzęsienie ziemi: Tokio, Jokohama, Fagugaw, Sonji, Jokosaka, Esakuza, Kanda, Konde, Szitazaja, Atani, Getomoa, Hakome. Okazuje się, że pomimo katastrofy trzęsienia ziemi, można było choć częsciowo uniknąć skutków pożaru, gdyby były przygotowane odpowiednie środki ratunkowe i przyuczony zespół ludzi. Umieszczenie arsenału w pobliżu stolicy również zemściło się srodze. Dzienniki japońskie omawiając te szczegóły, zajmują się projektami odbudowy racjonalnej, przy której te doświadczenia mają być uzględnione.

PLANY NOWEGO MINISTRA SKARBU.

„Gaz. Warszawska", omawiając przemówienie min. Kucharskiego na posiedzeniu związku ludowo-narodowego, podaje kilka wytycznych, któremi kierować się będzie w swojej pracy nowy minister skarbu. W sprawie stabilizacji marki nowy minister jest przeciwnikiem gwałtownej interwencji rządu na giełdzie. Wszelka sztuczna poprawa wywołuje tylko nagłe spadki. Spekulację walutową uniemożliwić trzeba wzmożeniem aktywności bilansu handlu tak, żeby waluta obca dostawała się w obieg i nie nęciła do spekulacji.

Punktem centralnym zagadnienia skarbu jest budżet, który p. minister skarbu przyrzekł przedłożyć sejmowi w październiku. Budżet musi być zrównoważony bez liczenia na możliwość pożyczki zagranicznej na ten cel. Ministrowie muszą się zgodzić na to, że ich budżety resortowe będą zarzucone przez ministra skarbu.

Rozwijając plan oszczędnościowy, minister zaznaczył z naciskiem, że nie zamierza przerywać automatycznego systemu inwestycji. To, co jest zaczęte, zostanie ukończone. Minister zdecydowany jest hamować rozrzutność i wszelki wydatek nieusprawiedliwiony. W tych dniach złoży radzie ministrów wniosek, o skasowanie ministerjum zdrowia, oraz poczt i telegrafów, a w niedalekiej przyszłości ma nadzieję zniesienia ministerjum robót publicznych. Skarb musi się również wyrzec wszelkiego subsydjowania robót z inicjatywy prywatnej, drukowania marek dla państwowych instytucji bankowych, które muszą być zredukowane i t. d.

Gdy sprawa ustalenia kursu marki polskiej i zrównoważenia budżetu zostanie załatwiona, wtedy rozważy się zagadnienie polskiej waluty złotowej i banku emisyjnego. Układy o kapitał zagraniczny na zapoczątkowanie banku są już zaczęte i to na warunkach dogodnych, bez żadnych zastawów.

Z kraju.

Strajk nauczycieli. W Piotrkowie zastrajkowało manifestacyjnie nauczycielstwo szkół powszechnych z powodu niewypłacania nauczycielom pensji i dodatków w terminie należytym.

Pobory wszelkie wydawano im niekiedy z dwutygodniowem opóźnieniem.

Zasekwestrowana mąka. W jakim stopniu ceny sprzedażne mąki w młynach są wygórowane, sądzić można z faktu, iż władze administracyjne, pragnąc sprzedać zasekwestrowane ostatnio u piekarzy warszawskich zapasy mąki po cenach kalkulacyjnych młynów, nie mogły znaleźć nabywców, albowiem, stwierdzono, iż te same gatunki mąki nabywać można na rynku daleko taniej.

Zachodzi tu więc alternatywa: albo młynarze podają nadmiernie wysokie ceny, albo też piekarze posiadali mąkę gorszego gatunku niż to wykazywali.

114.000.000 mk. znaleziono obok nasypu kolejowego. Onegdaj nadkonduktor Mikołaj Waczyk i obsada głównego pociągu nr. 923, zdążającego z Warszawy przez Lublin do Bełżca, zauważyła przed stacją Trawniki, obok nasypu kolejowego mnóstwo rozrzuconych pieniędzy.

Przyjechawszy do Trawnik, dała znać dyżurnemu policjantowi, który w towarzystwie kilku osób z publiczności natychmiast biegiem udali się na wskazane miejsce, gdzie rozpoczęli zbieranie banknotów.

Po przeliczeniu o k a z a ł o się, że znaleziono 114,000,000 mk.

Dotychczas niewiadomo, czyje są te pieniądze. Prawdopodobnie złodziej, dokonawszy kradzieży w pociągu, widząc się ściganym, wyrzucił pieniądze przez okno.

Kronika.

Kalendarzyk.

8 Sobota.	Dziś Nar. N.M.P. Jutro Sergjusza P. Wsch. słońca 4.11 Zach. „ 8,03

CZESŁAW LUBICZ.

Ocodołe — sinolice,
lecom — lecom planetnice!
Kajsi lecom, to niewioda,
Bo sie zodna nie spowioda.

Powioł włos ich, włos zilony
hawi tutok, na psegony;
Moze one nockom jasnom,
warkocami w miesionc prasnom?

Z trahli mogił, to ćmy lecom,
rospłukane łzom kobiecom;
Hań! za ksywdy ode świota,
jako liściem, zol je miota.

Ani chybi! — dusne dziwy,
hale bobski duch je mściwy;
Na psekore, nam, ciowiekom,
kogoj zecom, to uzekom.

Ino ji sie nie wykrentnij,
wnetki corem cie osmentni;
Lebo wzyje w dziwce młode.
a ty giń, bez ji urode!

Wieś psycichła, ognie gasnom,
pieski wyjom nockom jasnom;
Gwiozdy płonom, jak gromnice—
lecom — lecom planetnice...

W wojsku mogą służyć tylko ci, co ukończyli 18 lat. Oddział I sztabu generalnego wydał następujące zarządzenie;

„Przeprowadzona inspekcja wykazała, że wbrew art. 97 t. u. o powszechnym obowiązku służby wojskowej, zostali zaciągnięci i wcieleni do niektórych formacji wojskowych w charakterze ochotników mężczyźni nie mający ukończonych lat 18-tu.

Zasadniczo wymienieni nieletni winni być niezwłocznie zwolnieni z formacji wojskowych, bez prawa zaliczenia im do ustawowej 2-letniej służby w wojsku stałem czasu odbytej już służby wojskowej w wojsku polskiem.

Nowa podwyżka kolejowa. Komitet taryfowy rady kolejowej projektuje podwyżkę taryfy kolejowej, tak osobowej, jak towarowej od 1-go października.

Dnia 12 b.m. odbędzie się posiedzenie komitetu taryfowego, na którem wysokość podwyżki ma być określona.

Komitet przy określeniu podwyżki będzie brał za podstawę skalę wzrastania drożyzny w tym miesiącu, wykazaną cyframi urzędu statystycznego.

Sprawa parku miejskiego. Magistrat dąbrowski od dłuższego już czasu przedsiębrał wszelkiego rodzaju starania i zabiegi, celem założenia parku miejskiego, któryby choć częściowo wpływał na oczyszczenie zatrutego wyziewami i dymem powietrza i gdzieby ludność mogla znaleźć miejsce dla odpoczynku.

Zabiegi magistratu, zwłaszcza poprzedniego prezydenta miasta, dr. A. Piwowara, zostały o tyle zrealizowane, iż otrzymano zgodę ministerjum kolei na oddanie miastu terenu po b. stacji dęblińskiej.

Niewątpliwie przy dalszych staraniach możnaby tak chwalebny projekt w niedługim czasie doprowadzić do skutku, cóż, kiedy rada miejska hamuje bieg gospodarki miejskiej, żebrania bowiem rzadko kiedy dochodzą do skutku i cały szereg ważnych spraw od kilku miesięcy czeka daremnie na załatwienie.

W dniu 9-go **września r. b.** w niedzielę o godz. 3-ej po południu w lokalu t-wa rzemieślniczego przy ul. Sienkiewicza nr. 8 w Sosnowcu odbędzie się zebranie cechu rzemieślników. Uprasza się członków, oraz kupców hurtowników o punktualne przybycie. Sprawy ważne. 4831

Zebranie N. O. K. odbędzie się we wtorek dn. 11-go b. m. o godz. 7-ej wieczorem na plebanji w Sosnowcu. Uprasza się o liczne przybycie członkin i sympatyczek narodowej organizacji kobiet. 4838

Jubileusz „Victorji“. Towarzystwo sportowe „Victoria“ obchodzi w dniu dzisiejszym, t. j. 8 września r. b. 5-cio letni jubileusz, który uczci następującym programem:

1) O godz. 9 rano msza św. w kościele na Pogoni. Na mszę obowiązani są przybyć wszyscy członkowie towarzystwa. Podczas mszy chór własny pod batutą dyr. Hamankiewicza odśpiewa kilka pieśni religijnych.

2) Po mszy zbiórka na boisku, gdzie odbędzie się pamiątkowe zdjęcie fotograficzne wszystkich członków.

3) Po południu o godz. 4 na własnym boisku na Pogoni przy ul. Długiej—zawody w piłkę nożną z k. s. „Spartą I“ z Krakowa, kandydatem do klasy A. Należy zauważyć, iż „Sparta“ na początku sezonu bieżącego wyszła zwycięsko, pobijając „Victorię I“ w stosunku 5:1. Zawody obecne więc będą bardzo interesujące i „Victoria“ grać będzie ambitnie, aby osiągnąć mogła zadawalający wynik rewanżowy. Zawody rzeczone odbędą się bez względu na stan pogody i poprzedzone będą o godz. 2 po poł. przedmeczem między t.k.o. „Swit III“ a t. s. „Victoria III“.

4) O godz. 8 wiecz. akademja uroczysta w sali gimnazjum im. Staszica, przy ul. Dietlowskiej.

5) O godz. 10 wiecz. zabawa taneczna w sali polskich związków zawodowych na Pogoni dla członków i sympatyków. Wejście za zaproszeniami. Wejście na akademję bezpłatne. Do członków towarzystwa zaproszeń się nie wysyła.

W niedzielę, dn. 9 bm. o godz. 4 po poł. odbędą się na boisku t. s. „Victoria“ przy ul. Długiej powtórne zawody między „Spartą I“ z Krakowa a t. s. „Victoria I“. W tymże dniu o godz. 2 po poł. odbędą się zawody między t. s. „Rozwój I“ a t.s. „Victoria II“. Stan pogody na odbycie zawodów nie wpływa.

4824-1

Każdodzienne notowania kursów, walut i dewiz podaje telefonicznie w całości lub pojedyńczo oddział ajencji telegr. wsch. w Sosnowcu. Firmy i osoby zainteresowane zgłaszać się mogą w celu porozumienia w godzinach po poł. 4—5 do oddziału ajencji Sosnowiec, Kołłątaja 3, III p. 4801-4

Akcje, waluty, dewizy! Wyd. ajencji wschodn. „Codz. wiadomości ekonomiczne“ zamieszczające wszystkie kursy, z dniem 1 września r. b. można nabywać w pojedynczych numerach w bankach Zagłębia Dąbr. oraz w fabrykach i kopaliach u portjerów i w sprzedaży ulicznej. —1

Zjazd związku miast. Dowiadujemy się, że w przejeździe do Katowic na zjazd związku miast, zatrzymali się w Sosnowcu pp. nadzwyczajny komisarz do zwalczania drożyzny, Baida, naczelnik wydziału aprowizacyjnego min. spr. wewn., Szwalbe, prezes rady miejskiej z Białegostoku, Filipowicz, ławnik Baryka z Warszawy oraz dyrektor tow. aprowizacji miast, Rudolf Jabłoński.

Naczelnik wydziału aprowizacyjnego, p. Szwalbe, zatrzymał się w lokalu tow. aprow. miast i prawdopodobnie zużytkuje wolny czas na omówienie najpilniejszych potrzeb aprowizacji Zagłębia,

Zamknięcie hotelu warszawskiego. W najbliższych dniach policja sosnowiecka przystąpi do zamknięcia hotelu warszawskiego ze względu na brudy i nieporządki z których hotel ten słynie już oddawna.

Zgon kapłana. Miejscowe duchowieństwo komunikuje nam, że ks. Antoni Bożek, kanonik katedralny kapituły kieleckiej, zakończył życie we środę. Pogrzeb odbędzie się dzisiaj w sobotę w Kielcach o godz. 5-ej po połud.

S. p. ks. Bożek był znany jako światły i gorliwy kapłan, przebywając przez kilkanaście lat w Zagłębiu najprzód na stanowisku prefekta w szkole t-wa „Hr. Renardu“ a następnie jako proboszcz w Czeladzi i w Sosnowcu. Wiadomość o śmierci b. proboszcza wywarła bardzo przykre wrażenie i prawdziwy żal.

Piękny gest piekarzy. Zarząd główny związku młynarzy polskich wydał do posiadaczy młynów następującą odezwę:

W wykonaniu przyrzeczenia, danego w imieniu młynarstwa polskiego p. nadzwyczajnemu komisarzowi do walki z drożyzną i reagując na apel tegoż do uczuć obywatelskich przedstawicieli przemysłu młynarskiego zarząd główny związku młynarzy polskich, stojąc, jak zawsze, przedewszystkiem na straży przyszłego rozwoju gospodarczego Polski i dobra państwa — zwraca się niniejszem do pp. posiadaczy młynów z gorącym wezwaniem, aby zgodnie z interesem społecznym i wymogami ekonomicznemi chwili obecnej zniżyli do najniższego dopuszczalnego minimum swe możliwości kalkulacyjne i otrzymywane profity bez względu nawet na fakty, że zyski, czerpane obecnie z młynów handlowych, są dzięki sytuacji bieżącej i tak minimalne.

Troska jednak o przyszłość ekonomiczną i społeczną kraju stawia nas wobec tych konieczności ponoszenia chociażby najdalej idących ofiar i młynarstwo polskie w poczuciu swych obowiązków obywatelskich od ofiar tych się nie uchyli.

Czekamy na skutki tej odezwy.

Zjazd nauczycielstwa. W niedzielę, 9 b. m., o godz. 12.30 w szkole realnej w Będzinie odbędzie się zjazd delegatów związku zawodowego nauczycielstwa szkół średnich Zagłębia Dąbrowskiego.

Oprócz spraw natury formalnej i gospodarczej będzie opracowana organizacja „konferencji metodyczno-dydaktycznych“.

Awanturnicy. Trzech górnoślązaków z Roździenia, będąc w stanie pijanym przed domem l.18 na ul. Ostrogórskiej wszczęli między sobą awanturę i bójkę. Podczas bójki podchmieleni awanturnicy stłukli dwie szyby jednemu z lokatorów w domu nr. 18. Za swoje wybryki zostali pociągnięci do odpowiedzialności sądowej.

Księgi obrotowe. Księgi obrotowe dla przedsiębiorstw przemysłowych i hadlowych, według wzorów dziennika ustaw nr. 78, są już do nabycia w składzie materjałów piśmiennych J. Hlawskiego, Sosnowiec, 3-go maja 23.

Przy pracy. Na stacji w Sosnowcu podczas przesuwania wagonów uległ zgnieceniu brzucha pomiędzy buforami robotnik Andrzej Masłowski. W stanie ciężkim przewieziono go na kurację do szpitala w Będzinie.

Spłoszeni złodzieje. Do sklepu Heleny Brusztok przy ulicy Piłsudskiego Nr. 72 w Sosnowcu, usiłowali dostać się w nocy złodzieje po wybiciu otworu w murze. Spłoszeni umknęli, nie zdążywszy niczego ukraść.

Pokąsanie. Na ul. Ostrogórskiej pies Jana Siwka pokąsał prawą nogę 15-letniego Herszlika Apfelbauma. Właściciela psa pociągnięto do odpowiedzialności sądowej.

Napad bandycki. Onegdaj około godz. 9-ej wieczorem w przedłużeniu ulicy Zamkowej w kierunku Zagórza na polach sieleckich na Franiszka Gąskę, rozwożącego wodę sodową z fabryki Utrackiego, napadli dwaj bandyci, uzbrojeni w rewolwery. Napastnicy zrabowali Gąsce 740 tysięcy mk. i zegarek niklowy, poczem chcieli go zamordować chcąc w ten sposób zapobiedz zameldowaniu o napadzie policji.

Na gorące prośby napadniętego, który ma żonę i kilkoro dzieci, bandyci poprzestali na pobicie go rękojeściami rewolwerów w piersi plecy, poczem umknęli Gąska około godziny leżał w polu nieprzytomny i dopiero późnym wieczorem dał znać policji o napadzie. Policja wszęła natychmiast energiczne śledztwo i już jest na tropie bandytów.

Wyjaśnienie. Na skutek zapytania w „Iskrze“, dlaczego magistrat dąbrowsi podniósł cenę mięsa wołowego z 44 na 55 tys.

mk. otrzymaliśmy wyjaśnienie, iż uczyniono to na podstawie orzeczenia delegacji do walki z drożyzną w Sosnowcu, której postanowienia miarodajne są dla całego Zagłębia.

Na czem opierała wspomniana delegacja swą kalkulację, nie wiemy, sprawa ta jednakże wymaga rewizji, bowiem z zupełnie miarodajnego źródła otrzymaliśmy informację, iż przy dzisiejszych cenach bydła, klg. mięsa powinien kosztować najwyżej 45 tys. marek.

Stara piosenka. Wyznaczone na ubiegły czwartek posiedzenie rady miejskiej w Dąbrowie nie doszło do skutku, z powodu nieprzybycia dostatecznej ilości radnych.

Bolączka ta stała się w Dąbrowie chroniczną i dziwić się należy, że województwo toleruje podobny stan, tembardziej, iż ludność domaga się rozwiązania tego rodzaju rady.

Jeszcze sprawa podwyżki. W ubiegły czwartek rada zjazdu jeszcze raz rozpatrywała żądanie związków górniczych dotyczące podwyżki płac i zredukowane ostatnio do 100 proc.

Po szczegółowem rozważeniu i obliczeniach, przemysłowcy oświadczyli, iż więcej ponad 77 pr. dać nie mogą.

Również rada zjazdu nie może zgodzić się na rewizję umów co dwa tygodnie, wywoła to bowiem nowe trudności i chaos, natomiast przemysłowcy zgadzają się na dokonywanie zmiany co 15 dni.

Należyć spodziewać się, iż umowa w tych dniach zostanie podpisana.

Nagły zgon. Na kopalni „Karol“ w Zagórzu zmarł nagle stróż kopalniany, 56-letni Paweł Malinowski.

Ponieważ zachodziło podejrzenie, iż Malinowski zmarł skutkiem zatrucia, na miejsce zjechała komisja sądowo lekarska.

Sekcja zwłok ustaliła, iż śmierć nastąpiła wskutek paraliżu serca.

Słowa a czyny. Jeden z magazynów żydowskich przy placu 3 maja w Będzinie, cieszy się wyjątkowemi względami pań z towarzystwa, które powozami i autami zjeżdżają się gromadnie i to przeważnie w niedzielę i święta.

Ponieważ praca w niedzielę jest zakazaną i ustawa ta musi być w dzisiejszych czasach bezwzględnie przestrzegana, przeto policja ma zarządzić obserwację i pociągnąć do odpowiedzialności zarówno właściciel celem przekonania magazynu mód, jak również te damy z okolicznych fabryk i kopalni, przyczyniające się do gwałcenia świąt.

Jednocześnie „Rozwój“ ogłosi nazwiska tych polek w pismach.

Komu robi się bramy tryumfalne? Dotychczas robiono zwykle podobne przyjęcia dostoj nikom państwowym, duchownym i t. p. obecnie zaś robotnicy fabryki papy w Dąbrowie wznieśli bramę tryumfalną powracającemu z Karlsbadu pryncypałowi swemu p. Ostrzegowskiemu. Brama była ozdobiona flagami narodowemi.

Z sądu. Sąd okręgowy w Sosnowcu na ostatniem swem posiedzeniu rozpatrywał szereg spraw, które na podstawie ustawy o amnestji umorzono. Sprawy dotyczyły: niedbalstwa w służbie, usiłowanego przekupienia policjanta, przemytnictwa oraz niestawienia się do służby wojskowej.

Sprawę Jana Gubały z Przybynowa pow. będzińskiego o podpalenie, z powodu niestawienia się świadków odroczono; Joska Gumiołę z Dąbrowy, oskarżonego o rozmyślne ograniczenie wypieku chleba, z powodu braku dowodów winy — uwolniono.

Pobicie. Zamieszkali we wsi Kwaśniowie pod Zawierciem Andrzej i Zofja małżonkowie K. i syn ich Stanisław podczas sporu o majątek, pobili swych rodziców Józefa i Karolinę małż. J. Wnuczek Stanisław także pomagał swoim rodzicom bić dziadków. Epilog tej sprawy będzie miał miejsce przed kratkami sądowymi.

Rabunek. W nocy z czwartku na piątek, w ub. tygodniu, 3 bandytów uzbrojonych w rewolwery dokonało napadu rabunkowego na osadę młynarza Franciszka Piekoszewskiego na pustkowiu Reszkowo około Krzykawy w pow. olkuskim.

Bandyci zrabowali półtora miljona mk. i po dokonaniu rabunku umknęli.

Kradzież w zakładzie tapicerskim. Onegdaj nieznani sprawcy dostali się oknem do zakładu tapicerskiego przy ul. Szenowskiej 14 i skradli różne narzędzia i materjały na sumę około 3 miljonów mk.

Co kradną? Aleksandrowi Bugajskiemu, zam. przy ul. Nowopogońskiej Nr. 22 w Sosnowcu skradziono miednicę, wartości 50 tys. marek.

— Andrzejowi Witerakowi z G. Sl. na targu przy ul. Modrzejowskiej w Sosnowcu skradziono portfel z dokumentami.

— Franciszce Hudelskiej, zam. przy ul. Piłsudskiego nr. w Sosnowcu skradziono moździerz mosiężny z tłuczkiem wartości 100 tys. marek.

— Sali Rozenes, ze sklepu przy ul. Modrzejowskiej Nr. 25 w Sosnowcu, skradziono pończochy i krawaty, wartości 400 tys. mk. Nieletniego złodzieja aresztowano.

— Ze strychu Feliksy Morawcowej, zam. na Radoszе, przed kilku dniami skradziono z biurka 2 szufladki, wartości 100 tysięcy marek.

— Zam. przy ul. Aleja nr. 11 w Sosnowcu Władysławowi Mieszkańcowi skradziono bieliznę, wartości 269 tys. mk.

Kradzieże. Na stacji w Miechowie z nowobudującego się domu skradziono w nocy 7 szyb, wartości 1 milj. mk.

— Lai Wajngort, zamieszkałej przy ul. Wiejskiej Nr. 14 w Sosnowcu, służąca jej skradła chustkę, wartości 700 tys. mk. Po dokonaniu kradzieży służąca umknęła.

— Z szopy Seweryna Buchnera przy ul. Kowalskiej Nr. 12 w Sosnowcu, złodzieje skradli w nocy uprząż, wartości 2 miljony 200 tys. marek. Złodziej aresztowany.

— Ze strychu Rywki Topiołowej przy ul. Towarowej Nr. 11 w Sosnowcu, złodziej skradł garderobę, wartości 500 tysięcy mk. Kradzież tę policja wyśledziła. Złodziej został aresztowany.

— Józefowi Bisikiewiczowi, zamieszkałemu w Dąbrowie przy ul. Sławkowskiej Nr. 26 skradziono rower, wartości 3 mil. mk.

Z teatru.

Kniaginin Kalinowska — oto filary opery krakowskiej, które dzisiaj wystąpią w teatrze H. Czarneckiego w wieczorze operowym, rzucając perły najpiękniejszej literatury muzycznej. Kalinowska — liryczny sopran, była primadonna opery medjolańskiej — i Kniaginin były pierwszy baryton opery cesarskiej w Moskwie i Petersburgu, — mają wszędzie olbrzymie powodzenie — czemu dziwić się nie można bo świetny program, znakomite wykonanie — składają się na całość prawdziwie artystyczną. Akompanjament znanego kompozytora — dyrygenta — Stefana Barańskiego. Początek o godzinie 8 ej m. 30

Sprzedaż biletów odbywa się w pawilonie ogrodników — a w dniu koncertu na godzinę przed rozpoczęciem w kasie teatru.

TELEGRAMY.

(Przez telefon.)

Przedstawiciele Z. L. N. u premjera.

Warszawa, 7 września.

Dziś przyjął premjer Witos na posłuchaniu prezydjum związku ludowo narodowego, w osobach pp. Kozickiego, Szebeki i Zamorskiego, którzy mu zakomunikowali ostatnie uchwały klubu lud.-nar. Na tle tych uchwał rozwinęła się pomiędzy delegacją a premjerem dłuższa rozmowa, poświęcona bieżącym sprawom polityki.

Działalność komisji oszczędnościowej w ministerjum kolei.

Warszawa, 7 września.

Dowiadujemy się ze sfer miarodajnych, że komisja oszczędnościowa ministerjum kolei żelaznych kończy już swe prace. Delegaci komisji objeżdżali poszczególne dyrekcje kolejowe i na podstawie ich raportów, komisja przystąpi obecnie do redukcji urzędników i pracowników kolejowych.

Strajk w warsztatach kolejowych w Poznaniu.

Warszawa, 7 września.

Według wiadomości, otrzymanych przez ministerjum kolei żelaznych, wybuchł dziś w poznańskich warsztatach kolejowych strajk. Równocześnie zastrajkował również i niższy personel stacyjny. Mimo strajku komunikacja kolejowa nie uległa przerwie. Zatarg wybuchł na tle orzeczenia o wskaźniku drożyzny, który w Poznaniu obliczony został nieco niżej, niż w Warszawie. Pracownicy kolejowi żądają, by przy obliczeniu ich poborów zastosowano normy warszawskie.

Okupacja dalszych dwuch wysp greckich.

Rzym, 7 września.

Flota włoska okupowała dalsze dwie wyspy, leżące w pobliżu Korfu. Krok ten dowództwo floty tłumaczy koniecznością zabezpieczenia Korfu dostatecznej ilości wody słodkiej.

Wykrycie morderców delegacji włoskiej.

Ateny, 7 września.

Donoszą, że flota grecka posunęła się w głąb zatoki Pireus. Rząd grecki wpadł podobno na ślad morderców delegacji włoskiej. Dwu z nich aresztowano. Za innymi odbywa się energiczny pościg.

Wieści z Japonji.

Londyn, 7 września.

Dalsze wiadomości o katastrofalnem trzęsieniu ziemi w Japonji wskazują na pewną przesadę w dotychczasowym obliczaniu katastrofy. Według tych wiadomości w Tokjo zginęło 100.000 ludzi, w Jokohamie 110.000. Co się tyczy przebiegu trzęsienia ziemi, to w pierwszych dniach odczuto 216 wybuchów, w następnych zaś 50.

Z gmachów rządowych ocalał w Tokjo jedynie gmach ministerjum przemysłu i handlu.

Narodziny następcy trony jugosłowiańskiego.

Belgrad, 7 września.

Z powodu narodzin następcy tronu, król wydał odezwę do narodu. Fakt narodzin obwieściły miastu dzwony wszystkich kościołów belgradzkich i salwy armatnie. Na ojca chrzestnego następcy tronu, królestwo serbscy zaprosili księcia Yorku.

Wprowadzenie czwartej klasy na kolejach polskich.

Warszawa, 7 września.

Na jednym z ostatnich posiedzeń komisji taryfowej rozpatrywano projekt wprowadzenia 4-ej klasy, na wszystkich linjach kolei państwowych. Komisja uznała projekt za uzasadniony, należy się więc spodziewać wprowadzenia go w najbliższym czasie w życie.

Kronika kielecka.

Z sądu. W dniu 25 sierpnia Sąd Okręgowy kielecki (w wydziale karnym) rozpoznawał sprawę Jana Kamizeli, oskarżonego o żonobójstwo przez uduszenie i Marjanny Krukowej, obwinionej o współudział w tej zbrodni, przez ułatwienie spotkania z ofiarą.

Bronił oskarżonych H. Frajcynger.

Akt oskarżenia opiewał, że 15 marca r. b. w stoczku urządzonym do prania bielizny, znaleziono nieżywą Annę Kamizelową, w odległości 600 kroków od Radomic, gm. morawickiej, pow. kieleckiego, ze stopami opartemi o dno stoczka, w pozycji pochylonej w tył, z tylną częścią głowy zanurzoną w wodzie, z nosem, ustami i brodą nad powierzchnią wody.

Ustalono, że Jan Kamizela, zawarł z nią związek małżeński w r. 1917, żył z nią niezgodnie, bił ją, a przeszło od roku z nią nie mieszkał; natomiast miał kochankę, wdowę lat 37, Marjannę Krukową, u której mieszkał, przyniósłszy do jej zagrody nawet własny inwentarz.

Na podstawie dochodzenia przeprowadzonego przez komendanta posterunku St. Durleja i Fr Dulębę, oraz śledztwa, opartego na zeznaniach świadków stwierdzono, że ofiarę zwabiono w zasadzkę pod pozorem namowy, żeby mężowi zdradę małżeńską darowała. Kamizelowa istotnie pogodziła się z mężem, a dnia 13 marca była z nim w Kielcach wieczorem zaś tego dnia w Radomicach. Następnego dnia była znowu w Kielcach, zaciekawiając Marjannę Krukową, czy też aby powróci.

Ale, nie powróciła, znalazłszy śmierć w stoczku do prania.

Oględziny sądowo-lekarskie (i sekcja zwłok) ustaliły, iż zgon nastąpił wskutek uduszenia.

Po wysłuchaniu zeznań i obrony sąd okręgowy kielecki skazał Jana Kamizelę na 10 lat więzienia z pozbawieniem praw, a wspól oskarżoną M. Krukową, dla braku dowodów, uniewinnił.

Cz. L.

Ceny targowe. We wtorek płacono w Kielcach: jajko 1600 za szt.; masło 40.000 funt; ziemniaki 700 mk. funt; kapusta 4.000 za główkę średniej wielkości; ogórki 60.000 kopa; grzyby świeże 45.000 sitko nieduże; marchew i pietruszka 1000 mk. funt; cebula 1.500 funt; gęś 250.000; kaczka 100.000.

Podrożenie życia. Kielecka komisja do badania zmian kosztów utrzymania na posiedzeniu swem w dniu 3 września 1923 r. ustaliła, że w miesiącu sierpniu 1923 roku w porównaniu z miesiącem lipcem tegoż roku koszty utrzymania dziennego rodziny pracowniczej złożonej z 4-ch osób, zwiększyły się o 82,46% (osiemdziesiąt dwa i czterdzieści sześć setnych procent.)

Z teatru. Dziś w sobotę, dn. 8 b.m. otwiera w Kielcach swe podwoje stały teatr pod dyrekcją Jerzego Siekierzyńskiego.

Na pierwszy ogień pójdzie arcywesoła komedja G. Zapolskiej p.t. „Moralność pani Dulskiej“.

W niedzielę po obiedzie o godzinie 4-ej „Śluby panieńskie“ Fredry dla uczącej się młodzieży po cenach zniżonych, a wieczorem „Kocham cię i musisz być moją“, farsa francuska.

Ofiary.

W dniu imienin ukochanego syna i brata ś. p. Bronisława Lubicz-Czaplickiego, podchorążego wojsk polskich dla uczczenia jego pamięci na inwalidów wojennych marek 200.000 składają rodzice i rodzeństwo.

Telefon nocny.

(Godzina 2-ga w nocy).

Włochy odrzucają także interwencję rady ambasadorów.

Londyn, 7 września.

Według informacji „Daily Telegraph“ z Rzymu, Mussolini oświadczył publicznie, że Włochy sprzeciwiają się stanowczo nietylko interwencji ligi narodów, lecz także wszelkiej interwencji rady ambasadorów w sprawie konfliktu włosko-greckiego.

Konferencja Bratianu z premjerem czeskim.

Cieszyn, 7 września.

Bawił tutaj w przejeździe z Karlsbadu premjer rumuński Bratianu i odbył podobno konferencję z premjerem Svehlą na temat przystąpienia Polski do małej ententy. Czesi zaprzeczają tej wiadomości.

Katastrofa marki niemieckiej.

Wiedeń, 7 września.

Z Berlina donoszą, że całe życie gospodarcze Niemiec stoi pod znakiem zapytania wobec katastrofy marki niemieckiej. Ludność jest zrozpaczona. Ogólnie domagają się dyktatury finansowej na Niemcy, której by dano władzę nad całą skarbowością i sprawami z nią związanemi, szczególnie zaś nad sprawą rekwizycji dewiz. „Vorwaerts“ domaga się tego w tonie ultimatywnym.

Z kół poinformowanych donoszą w związku z tem, że w sprawie utworzenia dyktatury finansowej odbyło się dziś specjalne posiedzenie gabinetu rzeszy, na którem sprawa ta była dokładnie rozpatrywana.

Powstanie w Azji Srodkowej przeciw sowietom.

Paryż, 7 września.

Paryski „Temps“ dowiaduje się od swego korespondenta londyńskiego, że w centralnej Azji szerzy się powstanie przeciw sowietom. Na czele powstania, w skład którego wchodzą wieśniacy z Buchary i Fergany, ma stać były oficer armji tureckiej, jeden z adjutantów Enwer beja, Hadźja Sami bej, który przybrał tytuł Selima paszy.

Wydał on manifest do wszystkich muzułmanów, podległych sowietom, wzywający ich do świętej wojny przeciw komunistom, a to celem oswobodzenia od nich Buchary, Chiwy, Turkestanu i kraju zakaukaskiego.

Gdańszczanie na targach wschodnich.

Lwów, 7 września.

W poniedziałek rano przybędą na targi wschodnie zaproszeni reprezentanci świata handlowego i politycznego Gdańska w liczbie około 20 osób oraz konsulowie państw obcych akredytowani w Gdańsku. Wycieczka zabawi we Lwowie przez trzy dni.

Republika żydowska na Białej Rusi.

Gdańsk, 7 września.

„Dziennik Gdański“ donosi z Kowna:

Komitet centralny partji komunistycznej w Moskwie rozważa plan utworzenia republiki żydowskiej na Białej Rusi. Obwód Homia i Witebska i Mińska, liczący 600 tys. żydów przy 300 tysiącach innych narodowosci według komitetu najlepiej nadaje się do przeprowadzenia tego planu. Gdyby doszło do utworzenia republiki żydowskiej, żydzi mieliby reprezentację w związku republik sowieckich. Armja, skarb, poczta i telegraf pozostałyby w rękach władz centralnych, reszta zaś kompetencji przeszłaby na republikę żydowską. Stalin i Rozenfeld-Kamieniew życzliwie odnoszą się do tego planu żydowskiego.

Ciągnienie loterji państwowej 3 dzień ciągnienia.

Warszawa, 7 września.

Wygrana 5 miljonów mk. padła na nr. 45022, 600,000 mk.— nr. 33777, 34597, 47842 i 70183, 500.000 mk. wygrał nr. 60183.

Pogoda na dziś.

Temperatura mało zmieniona, przelotne deszcze, słabe wiatry północno-zachodnie.

Giełda.

Warszawa, 7 września.

Funty — 1.126.000.
Dolary — 249.000.
Franki franc. — 13 800.
Korony czes. — 7.480.
Korony aust. — 3 .51.
Marki niem. — 0.005

GIEŁDA GDANSKA.

Gdańsk, 7 września.

Dolary — 45.000.000
Marka pol. — 145

GIEŁDA BERLINSKA.

Berlin, 7 września.

Dolary — 48.000.000.
Marka polska — 1 —

CENNIK WĘGLA
na okres od 1 do 15 września 1923 r.

ZWIĄZEK WYTWORCOW WĘGLA KAMIENNEGO W POLSCE

podaje do wiadomości odbiorców ceny netto franko sortownia, które pobierane będą za poszczególne gatunki i sortymenty węgla, wysłanego z kopalń we wrześniu r. b. od 1 do 15 włącznie do stacji, leżących wewnątrz granic Rzeczypospolitej.

Ceny podane są w markach za tonnę:

I.

Ceny zasadnicze dla kopalń Zagłębia Dąbrowskiego (oprócz Solvay) zrzeszonych w Związku Wytwórców Węgla Kamiennego w Polsce

Gruby i kostka I	Mk. 1.110.000	Miał z grysikiem	425.000
Kostka II	1.070.000	Miał bez grysiku	340.000
Orzech I	1.020.000	Pospółka I	715.000
Orzech II	950.000	Pospółka II	610.000
Orzech III	715.000	Pospółka III	510.000
Grysik	700.000	Niesortowany	780.000

Wymienione ceny, za uwzględnieniem podanych niżej zastrzeżeń, obowiązują kopalnie: T-wa Kopalń Węgla i Zakładów Hutniczych Sosnowieckich w Sosnowcu, T-wa Górniczo-Przemysłowego „Saturn“ w Czeladzi, Towarzystwa Warszawskiego Kopalń Węgla i Zakładów Hutniczych w Niemcach, Bezimiennego Towarzystwa Kopalń Węgla „Czeladź“ w Czeladzi, Grodzieckiego Towarzystwa Kopalń Węgla i Zakładów Przemysłowych w Grodźcu i Spółki Akcyjnej Przemysłowo-Górniczej „Łagisza“ w Łagiszy, z następującemi zastrzeżeniami:

a) **Cena 1.110.000 mk. za tonnę stosowaną będzie do sortymentów węgla od 60 milimetrów wzwyż, cena zaś 1.070.000 mk. za tonnę do sortymentów od 40 do 60 milimetrów.**

b) **Towarzystwo Sosnowieckie za węgiel z kopalni Modrzejów pobierać będzie za wszystkie sortymenty ceny wyższe od podanych o 5 (pięć) procentów; za miał o wymiarze 0—15 mm. pobierać będzie 415.000 mk. i za miał o wymiarze 0—10 mm. 320.000 mk.**

c) **Towarzystwo Saturn — za wszystkie sortymenty węgla z kopalni „Mars“ oprócz pospółki i miału, pobierać będzie ceny wyższe od cen zasadniczych o 10 (dziesięć) procentów.**

d) **Towarzystwo Warszawskie — za węgiel niesortowany z kopalni „Feliks“ pobierać będzie ceny wyższe od cen zasadniczych o 10 (dziesięć) procentów.**

II.

Ceny Towarzystwa Solvay w Polsce (Grodziec I)

Gruby, kostka I i II, oraz orzech I	1.190.000
Orzech II	1.020.000
Pospółka I	680.000
Pospółka II	595.000
Miał z grysikiem	425.000

a) **Cena 1.190.000 mk. za tonnę stosuje się do sortymentów węgla od 40 milimetrów wzwyż.**

Ceny kopalń Zagłębia Krakowskiego zrzeszonych w Związku Wytwórców Węgla Kamiennego w Polsce.

III.

Galicyjskie Towarzystwo Anonimowe „Libiąż“ w Libiążu.

Gruby, kostka I i II, Orzech I a	1.190.000
Orzech I b	1.040.000
Orzech II	750.000
Pospółka	646.000
Miał	323 000

a) **Cena 1.190.000 Mk. za tonnę stosuje się do sortymentów węgla od 40 milimetrów wzwyż.**

IV

Jaworznickie Komunalne Kopalnie Węgla S. A.

Gruby, kostka I i II 1.110 000.

Ceny pozostałych sortymentów jednakowe z zasadniczemi cenami Zagłębia Dąbrowskiego.

Cena 1.110.000 mk. za tonnę stosuje się do sortymentów węgla od 40 mm. wzwyż

Wszystkie wyżej wyszczególnione ceny są podane bez podatku państwowego oraz bez opłat komunalnych od wysyłanego węgla. Podatki i opłaty te, a również całkowity podatek stemplowy od umowy i połowa podatku od rachunku obciążają odbiorcę węgla. Należności z tego tytułu wypływające będą podawane w rachunkach.

Dla węgla z kopalń Ignacy (Mortimer), Jadwiga (Klimontów II), Jerzy, Modrzejów, Wiktor (Milowice) i Władysław (Klimontów I) należących do T-wa Sosnowieckiego, dla kopalń Saturn i Jowisz — Tow. Saturn, Juljusz i Kazimierz—T-wa Warszawskiego, Antoni—Spółki Akcyjnej Łagisza oraz dla kopalni T-wa Czeladź i Grodzieckiego podatek państwowy od węgla wynosi 30 % od ceny węgla netto.

Dla węgla z kopalń Towarzystwa Solvay, oraz dla pozostałych kopalń Zagłębia Dąbrowskiego, jak również z kopalń „Piłsudski“ i „Kościuszko“, należących do Jaworznickich Komunalnych Kopalń Węgla S.A. podatek państwowy wynosi—20 % od ceny netto.

Dla pozostałych kopalń Jaworznickich, oraz dla kopalń, należących do Towarzystwa „Libiąż“ podatek państwowy wynosi — 15 % od ceny węgla netto. 4854

POWIATOWA KASA CHORYCH W SOSNOWCU

L. Dz. 15894|2

NA POWIAT BĘDZIŃSKI.

Wobec powiększenia liczby lokali wyborczych i zmian w rozmieszczeniu tychże lokali, niniejszym podaję do wiadomości publicznej w miejsce Ogłoszenia o wyborach do Rady Kasy L. Dz. 15894|1 następujące

OBWIESZCZENIE:

W myśl 62 art. Ustawy o obowiązkowem ubezpieczeniu na wypadek choroby z dnia 19 maja 1920 roku oraz Rozporządzenia Pana Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 21 marca 1921 r. odnośnie przepisów wyborczych dla Kas Chorych **odbędą się w dniach 30-go września, 1, 2 i 3 października 1923 roku**

Wybory członków i zastępców Rady Powiatowej Kasy Chorych w Sosnowcu.

Głosowanie trwać będzie od godziny 8-ej rano do godziny 8-ej wieczór bez przerwy.

W każdym lokalu wyborczym znajdować się będzie osobna Komisja Wyborcza dla ubezpieczonych i osobna dla pracodawców. Ubezpieczeni wybierają 60 delegatów i 60 zastępców, pracodawcy 30 delegatów i 30 zastępców.

Czynne prawo wyborcze przysługuje ubezpieczonym i pracodawcom, którzy ukończyli 20 rok życia i uzyskali prawo członkostwa do 31 maja 1923 r. włącznie. Wybory są tajne, bezpośrednie i proporcjonalne. Oddanie głosów nastąpi za pomocą kart wyborczych z białego papieru formatu pocztówki (około 9x14 ctm.) złożonych w kopertach, opatrzonych w firmę Powiatowej Kasy Chorych w Sosnowcu. Karta wyborcza winna zawierać numer jednej z list kandydatów oraz nazwisko kandydata, umieszczonego na czele odnośnej listy. Karty wyborcze, nieodpowiadające przepisom, zostaną unieważnione.

Wyborcy winni podczas głosowania mieć przy sobie dowody osobiste (między innemi książeczkę legitymacyjną Kasy) i okazać ją na żądanie przewodniczącego Komisji. Listy uprawnionych do głosu ubezpieczonych i pracodawców przeglądać można, począwszy od dnia 1 sierpnia do dnia 10 sierpnia 1923 roku, codziennie, nie wyłączając niedzieli od godz. 9 rano do godz. 8 wieczór bez przerwy w następujących biurach Powiatowdj Kasy Chorych: W Sosnowcu w biurach Centrali Pow. Kasy Chorych ul. Sadowa 6 i w Oddziale (Filji) Kasy ul. Wawel 3; w Będzinie w Filji Pow. Kasy Chorych przy ul. Małachowskiego 6; w Dąbrowie Górniczej w Filji Pow. Kasy Chorych ul. Kr. Jana Sobieskiego 11; w Zawierciu w Filji Pow. Kasy Chorych przy ul. Towarowej 20.

W przeciągu 10 dni od daty wyłożenia list wyborczych t.j. od dnia 1 sierpnia do dnia 10 sierpnia włącznie można wnosić do Zarządu Pow. Kasy Chorych w Sosnowcu (Sosnowiec ul. Sadowa 6) reklamacje odnośnie wykreślenia lub wpisania na listę wyborczą ubezpieczonych i pracodawców: Prawo to oprócz bezpośrednio zainteresowanych, przysługuje również osobom trzecim: ubezpieczonym odnośnie ubezpieczonych, pracodawcom odnośnie pracodawców. W przeciągu trzech dni od daty wniesienia reklamacji, Zarząd zawiadomi zzinteresowanego o żądaniu wykreślenia go z listy wyborczej.

W przeciągu trzech dni od daty otrzymania powyższego zawiadomienia przysługuje zainteresowanemu prawo wnieść obronę przeciwko wykreśleniu go — na ręce Zarządu Kasy. Zarząd Pow. Kasy Chorych rozpatruje reklamacje i w ciągu 2-ch tygodni od daty wniesienia ich przesyła zainteresowanym odpis swej umotywowanej decyzji. W przeciągu 3 dni od daty otrzymania decyzji Zarządu, mogą zainteresowani wnieść skargę do Departamentu Ubezpieczeń Społecznych Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej, jednakże jedynie z powodu naruszania Ustawy i przepisów wyborczych. W ciągu 2 tygodni od daty otrzymania skargi Departament Ubezpieczeń Społecznych wydaje ostateczną decyzję.

Listy kandydatów do Rady należy wnosić do Zarządu Pow. Kasy Chorych w 5-ciu egzemplarzach najpóźniej do dnia 8 września 1923 roku włącznie. Kandydatów należy umieścić na liście pod bieżącymi numerami wskazującymi kolejność ich kandydowania, przyczem należy podać nazwiska i imiona, zawód oraz miejsce ich zamieszkania, na listach zaś ubezpieczonych nadto nazwisko pracodawcy (względnie nazwę przedsiębiorstwa) u którego kandydat pracuje. Lista

kandydatów ze strony ubezpieczonych może zawierać najwyżej 120 nazwisk, lista kandydatów ze strony pracodawców najwyżej 60 nazwisk.

Lista kandydatów musi być podpisana przez conajmniej 30-tu uprawnionych do głosowania; podpisujący listę sami nie mogą być kandydatami. Do listy kandydatów należy dołączyć oświadczenie każdego z kandydatów, że przyjmuje kandydaturę zgodnie z listą.

Głosować można tylko na jedną z list kandydatów, uznanych przez Zarząd. Przeciwko decyzjom Zarządu, dotyczącym list kandydatów, mogą zainteresowani w terminie 3 dniowym wnieść skargę do Departamentu Ubezpieczeń Społecznych Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej, który w ciągu tygodnia orzeka ostatecznie. Zgłaszający listę kandydatów obowiązani są wskazać swego pełnomocnika i jego zastępcę do udzielania Zarządowi wyjaśnień, potrzebnych do usunięcia braków lub punktów wątpliwych w złożonej przez grupę liście. Listy kandydatów przeglądać można codziennie od 9 rano do 4 po południu, oprócz świąt i niedzieli do dnia 29 września w następujących biurach Pow. Kasy Chorych: Centrali Pow. Kasy Chorych w Sosnowcu, ul. Sadowa 6, i w Oddziele (Filji) Kasy, ul. Wawel 3; w Będzinie — w Filji Pow. Kasy Chorych przy ul. Małachowskiego 6; w Dąbrowie Górniczej — w Filji Pow. Kasy Chorych przy ul. Kr. Jana Sobieskiego 11; w Zawierciu — w Filji Pow. Kasy Chorych przy ul. Towarowej 20.

Wszelkich informacji odnośnie wyborów udziela się w powyżej wymienionych lokalach.

Okręgi Wyborcze oraz dni głosowania zostają ustalone w następujący sposób:

I-szy OKRĘG WYBORCZY.

Dnia 30-go września 1923 roku.

Głosują wszyscy wyborcy, należący do I-go Okręgu Wyborczego, według następującego podziału:

Miejscowości i dzielnice (kolonje)	Nr. lokalu wyborczego	Adres biura wyborczego
Miasto Sosnowiec i dzielnice: (Ostragórka, Kuźnica, Cegielnia i inne pobliższe miasta Sosnowca.	I	Biuro Centrali Pow. Kasy Chorych w Sosnowcu przy ul. Sadowej Nr. 6.
	II	Biuro Filji Pow. Kasy Chorych w Sosnowcu przy ulicy Wawel Nr. 3.
Pogoń Nowa, Pogoń Stara, Pekin i Srodulka.	III	Ambulatorjum Pow. Kasy Chorych w Sosnowcu przy ulicy Szerokiej Nr. 9.
Zatrudnieni w Tow. „Hrabia Renard“ w Sosnowcu.	IV	Ambulatorjum Pow. Kasy Chorych w Sosnowcu Nr. 3, przy szpitalu w Sielcu.
Walcownia Renard, Dębowa Góra, kol. Deichsel, kol. Staszyc (Puszkin), Dańdówka (od strony Dębowej Góry).	V	Ambulatorjum Pow. Kasy Chorych Nr. 5 na Dębowej Górze (domy Walcowni „Hr. Renard“.)
Milowice i kol. Walcowni Milowice.	VI	Sala klubu kop. „Wiktor“ w Milowicach przy ul. Podjazdowej Nr. 74.
Kolonja „Piaski“, kol. „Brazylja“ i kol. „Miedziankit“.	VII	Sala Izby Zbornej przy kop. „Czeladź“ na Piaskach.
Klimontów, Rabka, Browar, Upadowa, Dańdówka (od strony Klimontowa).	VIII	Ochrona przy kop. „Władysław“ w Klimontowie.
Niwka, Modrzejów, Bóbr, Bobrek i Szuwałówka.	XI	Sala Urzędu Gminnego w Niwce przy ul. Szosowej.
Kolonja Schönowska, kolonja Fitznerowska, Srodula i Konstantynów.	X	Ambulatorjum Pow. Kasy Chorych w Sosnowcu „C.G.Schön“ (Srodulka).

II-gi OKRĘG WYBORCZY.

Dnia 1-go października 1923 roku

głosują wszyscy wyborcy, należący do II-go Okręgu Wyborczego, według następującego podziału:

Miejscowości i dzielnice (kolonje)	Nr. lokalu wyborczego	Adres biura wyborczego
Miasto Będzin, Małobądź, Gzichów, Warpie i Ksawera.	XI	Biuro Filji Pow. Kasy Chorych w Będzinie przy ul. Małachowskiego Nr. 6.
Miasto Czeladź i kolonja „Saturn“.	XII	Sala Izby Zbornej przy kopalni „Saturn“ w Czeladzi.
Bobrowniki i wszystkie miejscowości, położone w obrębie gminy Bobrowniki.	XIII	Sala Urzędu Gminnego w Bobrownikach.
Wieś Wojkowice Komorne i kol. Jowisz.	XIV	Szkoła przy kop. „Jowisz“ w Wojkowicach Komornych przy moście kolejowym.
Zatrudnieni w Towarzystwie Grodzieckim.	XV	Sala Izby Zbornej przy kop. „Grodziec II“.
Zatrudnieni na kop. „Solvay“, w Cementowni „Grodziec“ i zamieszkali w miejscowościach, należących do gminy Grodziec, oraz wieś Strzyżowice.	XVI	Szkoła przy zakładach Solvay w Grodźcu.
Gmina Łagisza i miejscowości do niej należące.	XVII	Ambulatorjum Pow. Kasy Chorych w Łagiszy.
Siewierz, Pińczyce i Ożarowice.	XVIII	Ambulatorjum Pow. Kasy Chorych w Siewierzu — Rynek, dom Łębrowskiego.
Mierzęcice i okoliczne miejscowości.	XIX	Ambulatorjum Pow. Kasy Chorych w Mierzęcicach.

III-ci OKRĘG WYBORCZY.

Dnia 2-go października 1923 roku

głosują wszyscy wyborcy, należący do III-go Okręgu Wyborczego, według następującego podziału:

Miejscowości i dzielnice (kolonje)	Nr. lokalu wyborczego	Adres biura wyborczego
Kop. „Flora“, kol. Zając, Krasowa, Podlesie, Jamki, Laski, Tworzeń, Gołonóg, Babia Ława, Łęknice, kol. 30-ty i kol. 9-ty.	XX	Dom Ludowy przy kop. „Flora“ w Gołonogu.
Miasto Dąbrowa (kolonja Huta Bankowa, wieś Stara Dąbrowa etc.)	XXI	Biuro Filji Pow. Kasy Chorych w Dąbrowie przy ul. Kr. Sobieskiego Nr. 11.
Kol. Reden, Łabędzka i Dębniki.	XXII	Lokal Stow. Robotników Chrz. w Dąbrowie, ul. Kościuszki nr.3.
Zatrudnieni w T-wie Francusko-Włoskiem i zamieszkali na kol. Mydlice.	XXIII	Remiza strazy ochotniczej na kop. „Koszelew“ w Dąbrowie.
Strzemieszyce Wielkie i Małe, Łosień, Łęka i Błędów.	XXIV	Ambul. Pow. Kasy Chorych w Strzemieszycach.
Ząbkowice, Tuczna Baba, St. Siedlce, Wygiełzów, Antoniów i Ujejsce.	XXV	Dom Ludowy w Ząbkowicach.
Zagórze, Józefów, Chechłówka, Kościeine Ostręże, Zuzanna, Klimontów II, Mec, Kępa, Bagienko, Wańczyków i Zagórze Małe.	XXVI	Lokal T-wa Sosnowieckiego, obok kop. „Mortimer“ w Zagórzu (sklep po dawnej aprowizacji kopalnianej) w domu noclegowym.
Niemce, Grabocin, Ostrowy, kol. „Feliks“ Szwejka, Granica i okoliczne miejscowości.	XXVII	Klub w Niemcach.
Kol. Kazimierz. Pekin, Zawodzie, Juljusz, Pustkowie, Czernice, Przełajka i Porąbka.	XXVIII	Sala Izby Zbornej przy kop. „Juljusz“.

IV-ty OKRĘG WYBORCZY.

Dnia 3-go października 1923 roku

głosują wszyscy wyborcy, należący do IV Okręgu Wyborczego, według następującego podziału:

Miejscowości i dzielnice (kolonje)	Nr. lokalu wyborczego	Adres biura wyborczego
Miasto Zawiercie, gm. Włodowice oraz miejscowości położone w obrębie tej gminy.	XXIX	Biuro Filji Powiatowej Kasy Chorych przy ul. Towarowej Nr. 20 w Zawierciu.
Zatrudnieni w Tow. Akcyjnem „Zawiercie“, fabryce „Erbe“ i fabryce „Krawczyk i S-ka“ w Zawierciu.	XXX	Dom Ludowy Towarzystwa Akcyjnego w Zawierciu.
Zatrudnieni w Towarzystwie Akcyjnem „Zawiercie“.	XXXI	Lokal Powiatowej Kasy Chorych w Zawierciu przy ulicy Nowofabrycznej Nr. 25.
Zatrudnieni w fabryce Huldczyńskiego i zamieszkali w obrębie gminy Kromołów.	XXXII	Ambulatorjum Powiatowej Kasy Chorych „Huldczyński“ w Zawierciu.
Łazy i miejscowości, położone w obrębie gminy Rokitno Szlacheckie (z wyjątkiem) wsi Wysoka i Chruszczobrody).	XXXIII	Sala Urzędu Gminnego w Łazach.
Wsie: Wysoka i Chruszczobrody.	XXXIV	Szkoła Cementowni „Wysoka“ w Wysoce.
Poręba i miejscowości, należące do gminy Poręba.	XXXV	Sala Kino-Teatru w Porębie.
Myszków, Koziegłowy i Koziegłówki, gmina Mrzygłód i miejscowości, do niej należące.	XXXVI	Budynek Papierni Steinhagena (Dom Ludowy) w Myszkowie
Gmina Zarki, Leśniów, Niegowa i miejscowości, położone w obrębie gmin: Żarki i Niegowa.	XXXVII	Przędzalnia „Żarki“ (sala fabryczna) w Zarkach.
Poraj, Choroń, Rudnik Wielki i Mały i okoliczne mieiscowości.	XXXVIII	Ambulatorjum Powiatowej Kasy Chorych w Poraju.

Osoby uprawnione do głosowania, zamieszkałe poza obrębem powiatu Będzińskiego, mogą głosować w najbliżej położonym od miejsca swego zamieszkania lokalu wyborczym.

Z dniem ogłoszenia niniejszego obwieszczenia traci ważność poprzedni afisz wyborczy L. Dz. 158 4|I.

Sosnowiec, dn. 27 sierpnia 1923 r.

Komisarz Powiatowej Kasy Chorych w Sosnowcu

Kazimierz Osiowski, m. p.

KINO-APARATY

teatralne, szkolne i podróżne

POLECA:

„KINOTECHNIKA”

Warszawa, ul. Chmielna nr. 48 sklep. 4646-1

Kamienicę piętrową z oficyną przy ul. Kalwaryjskiej w Krakowie,

sprzedam

za 20 tys. złotych. Wiadomość w adm. „Iskry“. 4832

Kino „SFINKS“

Od 3-go do 9-go

„ŻÓŁTY DYPLOMATA“

Dramat w 6-ciu częściach, odegrany przez artystów chińskich. Rzecz dzieje się w Chinach i Europie.

Stare żelazo i odpadki wszystkich metali kupuje, płacąc najwyższe :-: :-: ceny :-: :-:

ANTONI DULEMBA

Sosnowiec, ul. Wiejska 35. 4764

Istniejące od roku 1915 z prawem wydawania świadectw PRAKTYCZNE KURSY Handlowo-buchalteryjne **O. Wolskiej** w Sosnowcu—Konstantynów przy ulicy Kamiennej Nr. 6,

podczas wakacji są czynne.

Kandydaci obojga płci przyjmowani będą na **komplet II** do **dnia 23 lipca**, na **komplet III** do **dnia 6 sierpnia i na rok szkolny** do dnia 17 września 1923 r. 3408-3

Zapisy na powyższe komplety oraz na stenografję, pisania na maszynach i inne przedmioty poszczególne Dyrekcja przyjmuje w lokalu szkoły w godzinach od 10—3 pp. i od 6—9 wiecz.

OGŁOSZENIE.

Magistrat m. Sosnowca zawiadamia wszelkie zakłady przemysłowe, rzemieślnicze, handlowe, cechy oraz rodziców i opiekunów, że zapisy i egzaminy do Miejskiej Szkoły Dokształcającej dla młodzieży pracującej oraz pozostającej bez zajęcia przy rodzicach w wieku od lat 14 do 18 odbywać się będą w dniach 10-go, 11-go, 12-go i 13-go września b.r. od godz. 18-ej do 21-ej w następującym porządku.

Na kurs III w Państw. Technicznej Szkole Kolejowej przy ul. Kilińskiego:

a) uczniów, którzy już uczęszczali do M. Sz. Dokształcającej i zostali promowani na kurs III.

b) nowowstępujących, którzy ukończyli 7 oddziałów szkoły powszechnej i posiadają świadectwa.

c) zapisy uczniów, którzy nieposiadając świadectw szkolnych chcą wstąpić na kurs III odbywać się będą w Państw. Seminarjum Nauczycielskiem Męskiem ul. Wawel Nr. 1.

Zapisy na kurs II w Państwowem Seminarjum Nauczycielskiem Męskiem ul. Wawel Nr. 1:

a) uczniów, promowanych na kurs II.

b) nowowstępujących, którzy ukończyli 6 oddziałów szkoły powszechnej i posiadają świadectwa.

c) zapisy uczniów chcących wstąpić na kurs II nieposiadających świadectw z ukończenia 6-ciu oddziałów szkoły powszechnej, odbywać się będą w szkole powszechnej Nr. 7 ul. Zytnia, kierownik p. Barański.

Zapisy i egzaminy na kursy: podwstępny, wstępny i pierwszy odbywać się będą w następujących szkołach:

a) w szkole powszechnej Nr. 7 (p. Barańskiego) ul. Żytnia dla uczniów zamieszkałych na przedmieściach: Pogoń, Srodula, przędzalnia C. G. Schön, domy familijne Fitzner i Gamper.

b) w szkole powszechnej Nr. 9 (p. Budrys) ul. Dytlowska, Śródmieście do Aleji, Ostra-Górka, Dębowa-Góra, Sielce i Konstantynów.

c) w szkole powszechnej Nr. 1 (p. Kubickiego) ul. Grabowa, Stary-Sosnowiec od Aleji i Milowice.

Uczniowie winni się zgłaszać do zapisów z cenzurami, zaś nowowstępujący ze świadectwami szkolnymi.

Lekcje rozpoczną się w poniedziałek dnia 17-go września 1923 r.

Sosnowiec, dnia 6 września 1923 r.

Prezydent: A. MICHAEL.

4828—2.

Zawiadomienie.

Niniejszym komunikuje się wszystkim pracownikom rzeźniczym i masarskim, iż w niedzielę dnia 9-go września b.r. o godz. 2 po południu w lokalu Związku Spożywczego Odział w Dąbrowie ul. Miejska 39, odbędzie się

OGÓLNE ZEBRANIE ORGANIZACYJNE PRACOWNIKÓW MASARSKICH I RZEŹNICZYCH

w celu zorganizowania Sekcji Pracowników Rzeźniczych i Masarskich przy Związku Spożywczym w Dąbrowie.

Wobec ważności spraw jakie będą na powyższym zebraniu omawiane prosimy wszystkich pracowników rzeźniczych i masarskich o bezwzględne i punktualne liczne przybycie. 4848

Przedsiębiorstwo robót budowlanych

S. TURALSKI

Warszawa—Praga, Grochowska 54 (dom własny)

SPECJALNOŚĆ: 3842-4

Budowa fabryk, kominów fabrycznych, bandażowanie, nadmurowywanie podczas ruchu, obmurowywanie kotłów parowych wszelkich systemów i konstrukcji.

20 lat pracy. Poważne referencje.

ZAKŁAD ORTOPEDYCZNY

A. KON

w BĘDZINIE, Kołłątaja l. 28.

POLECA: najnowszych systemów opaski rupturowe do największych przepuklin, sztuczne nogi systemu Marksa i zwykłe aparaty, gorsety, ortopedyczne i inne. 4336-1

Artykuły powyższe będą wystawione na III Targach Wschodnich.

ŻURNALE MÓD

najnowsze męskie i damskie w wielkim wyborze nadeszły i są do nabycia w biurze dzienników i ogłoszeń J. HLAWSKI, 4600-1 Sosnowiec, ul. 3-go Maja 23

Reklama jest dźwignią handlu!

Drobne ogłoszenia.

Kupno i sprzedaż.
1000 mk. za wyraz

Zęby sztuczne nawet połamane, złoto, platynę kupuję po najwyższych cenach. Roman, Sosnowiec Modrzejowska 5. 4624

Kupię plac bez pośredników. Oferty z ceną do Administracji „Iskry“ Sosnowiec, pod „Plac“. 4794-1

Motocykl do sprzedania kolonja Fitzner i Gamper nr. 7. 4800-2

Sklep do odstąpienia z urządzeniem sklepowem z wolnem mieszkaniem lub też samo urządzenie ul. Bukowa Nr. 11. 4822

Przyjmujemy różne rzeszy w komis do sprzedania. Wyprawiamy różne skórki z włosem i obuwie. Sosnowiec, 3 go maja 19 Molicki 4837-1

Posady i prace,
Zaofiarowane 1000 mk. za wyraz.

Inteligentna młoda panienka potrzebna do dwuch dziewczynek 6-cio i 3-ch letniej Dęblińska 11 dozorca wskaże. 4802-1

Młoda inteligentna osoba poszukuje miejsca gospodyni do pojedyńczej inteligentnej osoby od zaraz w miejscu lub na wyjazd. Łaskawe zgłoszenia do adm. „Iskry“ pod „inteligentna“ 4830-1

Kto poszukuje ubocznego lub stałego zajęcia, niechaj pisze pod: I. S. Toruń, skrzynka pocztowa 4. (Na odpowiedź można dostarczyć znaczek). 4721-2

Rutynowany pomocnik buchaltera ze znajomością języka niemieckiego, potrzebny od zaraz. Zgłoszenia listowne: Inż. Jerzy Bauerertz, Sosnowiec, ulica 3-go Maja 7. 4803 2

Potrzebna zdolna bufetowa i praczka. Wiadomość bufet II kl. na st. Sosnowiec 4856-1

Poszukiwane 500 mk. za wyraz.

Księgowy buchalter posiadający dobre świadectwa przyjmie posadę z mieszkaniem ewentualnie pomocnika w dużem przedsiębiorstwie. Oferty Częstochowa skr. pocz. 76 „Księgowy“ 4781-1

Potrzeba zaraz czeladzi krawieckich na duże sztuki do krawca Z. Jelenia Piłsudskiego 14 w Sosnowcu. 4846-1

Różne.
1000 mk. za wyraz.

Przybłąkał się pies koloru szarego. Odebrać można za zwrot. kosztów Nowokościelna 2 Skowroński. 4758-1

Zgubiono patent drugiej kategorji handel towarów kolonialnych i owoców południowych L. Sendel zwrócić Sosnowiec Modrzejowska 25 4858-3

Wyższa koncesjonowana szkoła kroju i szycia oraz pracownia sukien i okryć damskich mistrzyni cechu Stypułkowska przyjmuje do nauki kroju po ukończeniu wydaje świadectwa i przyspasbia na dyplomy cechowe Teatralna 3 II piętro. 4846-1

Uczeń 7-ej klasy gimn. państw. udziela lekcji i korepetcji Wiadomość „Iskra“ 4844-1

Udzielam lekcji gry na fortepianie tylko zaawansowanym, 3-go Maja l. 13 I piętro. 4835-1

Udzielam lekcji i konwersacji języków francuskiego i niemieckiego Wiadomość „Iskra“ Sosnowiec. 4836-1

Nauczycielka muzyki udziela lekcji gry na własnym fortepianie Wiadomość w administracji „Iskry“ 4852-3

W drodze do Sosnowca między pomnikiem Kościuszki a Kasą Chorych zgubiono paczkę wewnątrz popielaty materjał. Uprasza się o łaskawe zwrócenie do Redakcji „Kurjera Zagłębia“ 4851-1

Zgubione dokumenty.
800 mk. za wyraz.

Bulica Marja zgubiła dowód osobisty wyd. przez mag. m. Sosnowca 4784-1

Bolesław Urban zgubił kartę demobilizacji wydaną przez p.k.u. Szamotuły. 4798-1

Piotr Mól zgubił książkę kasy chorych. Uprasza się o zwrot na kopalnię „Halina“ w Niwce. 4804-2

Strąkowi Władysławowi skradziono w pociągu książeczkę wojskową wyd. przez p. k. u. Sosnowiec kartę zwolnienia wyd. przez 3 p. legjonów Radom i książkę kasy chorych kop. „Koszelew“. 4808-2

Czyżewskiemu Janowi skradziono dowód osobisty książkę wojskową kartę reklamacyjną wyciąg z ksiąg ludności i metrykę urodzenia. 4809-2

Tuszyński August zgubił książkę wojskową wyd. przez p. k. u. Sosnowiec oraz świadectwo małżeństwa 4825-2

Zaginął wyciąg ludności rodziny Braunerów wyd. przez magistrat Łazy. 4855-1

5 b. m. zgubiono na stacji w Częstochowie książeczkę wojskową wystawioną przez P. K. U. Będzin na imię Zygmunta Stempnia (1891 rocznika) 4845-3

Rokita Kazimierz (r. 1895) zgubił tymczasowe zaświadczenie demobilizacji wydane przez PKU w Będzinie 4839-1

W nocy 8 sierpnia br. w czasie podróży pociągiem ze Strzemieszyc do Miechowa zgubiono portfel skórzany w którym znajdowały się następujące dowody a mianowicie: 1) książeczka wojskowa wydana przez PKU Miechów, 2) dowód osobisty z fotografją wyd. przez gm. Kozłów, 3) świadectwo ukończenia szkoły przodowników PP., 4) Świadectwo ukończenia szkoły straży skarbowej w Lublinie różne notatki i 2 i pół miljona marek. na imię Nowakowski Teofil Łaskawy znalazca raczy zwrócić papiery wyżej wymienione a pieniądze zatrzyma. 4949-3

Redaktor W. Monsierski. Wydawca: Akc. T-wo Drukarskie i Wydawnicze „Kurjer Zachodni“ S. A. Dęblińska 1